

[Hans Hækkerup]

Da forsvarsforligspartierne underskrev Forsvarskommissionens betænkning i december 1989, var der da også enighed om en løfteparagraf, der sagde, at indgåelse af en CFE-aftale vil betyde, at der kan opnås en besparelse på forsvarsbudgettet, som udmøntes, når en CFE-aftale føres ud i livet. I løbet af de næste 14 dage er denne betingelse opfyldt, og det er derfor vigtigt, at der hurtigt indledes forhandlinger om, hvordan denne besparelse udmøntes, således at den kan få størst mulig virkning i 1991. Faktisk fremførte jeg fra denne talerstol i februar måned sidste år et ønske om, at man i forsvaret kom i gang med at planlægge, hvordan man skulle reducere det danske forsvarsbudget i takt med, at den sikkerhedspolitiske udvikling muliggør det. I den forbindelse har vi specielt peget på, at forsvarsministerens rådgivnings- og analysegruppe burde inddrages, ligesom vi flere gange har peget på, at det allerede i det nuværende forsvarsforlig er aftalt, at rådgivnings- og analysegruppen skulle tilføres sikkerhedspolitisk ekspertise. Ja, vi har faktisk også for adskillige måneder siden aftalt et nyt kommissorium og ændret sammensætning af gruppen med forsvarsministeren, men intet er sket. Dette er klart utilfredsstillende.

Af hensyn til de mennesker, som er ansat i forsvaret, ønsker vi, at der igangsættes en ordentlig planlægning, og det burde være sket for lang tid siden.

Under forudsætning af, at den sikkerhedspolitiske udvikling fortsat går i den rigtige retning, mener vi, at forsvarsbudgettet bør nedsættes år for år. Vi lægger vægt på, at der bliver tale om varige besparelser, mens hovsablesparelser, der er af rent midlertidig karakter eller måske endda modsvares af en merudgift året efter, ikke er løsningen. Det er klart, at forsvarets materielanskaffelser skal gennemgås med tættekam, og her kan spares betydelige beløb på længere sigt, men på grund af tidsforskydningen mellem indgåelsen af kontrakter og leveringen er der ikke tale om den store besparelse her og nu.

Vi ønsker heller ikke at kaste os ud i nogen religiøs diskussion om værnepligtige kontra stampersonel. Det afgørende for os er, hvilke opgaver der skæres væk. Heraf følger så også, hvad det er for funktioner, der kan nedlægges, og dermed, hvad det er for personelgrupper, der vil blive berørt. Derfor forestiller vi os ikke nogen dramatisk ændring i antallet af værne-

pligtige i fremtiden, men nok noget færre. En mulighed, som også bør overvejes, er en nedsættelse af værnepligtstiden, fordi den længere varslingsperiode betyder, at der vil være bedre tid til at genoptræne de genindkaldte ved en mobilisering.

Muligheden for at lade forsvaret løse yderligere opgaver for det civile samfund, f.eks. på miljøområdet, har også været fremdraget i den offentlige debat. Det blev også nævnt her af SF's ordfører. Det synes vi lyder fornuftigt, hvis det kan gøres ved at udnytte de ressourcer, der alligevel er i forsvaret, men det er klart, at forsvaret først og fremmest skal dimensioneres efter sine opgaver i krise- og krigstid, og at vi ikke har noget specielt ønske om at holde forsvarsbudgettet kunstigt oppe.

Med hensyn til den af SF foreslåede dagsorden skal jeg blot meddele, at vi finder den helt urealistisk og derfor vil stemme imod den. Derimod ønsker vi allerede nu og uafhængigt af, hvordan den politiske situation måtte udvikle sig i den nærmeste tid, at fastslå, at der kan spares mindst 300 mio. kr. på forsvarsbudgettet i 1991. Vi har forhandlet med regeringen om et dagsordensforslag med dette indhold, men regeringen har ikke villet acceptere en sådan besparelse. Vi har derfor besluttet at fremsætte vores eget dagsordensforslag.

Regeringen stillede som betingelse for at tale om besparelser i den størrelsesorden i 1991, at Socialdemokratiet skulle sige ja til, at det blev en del af et nyt 3-årigt forsvarsforlig. Det er ikke en rimelig binding. Sandheden er jo, at vi har et forsvarsforlig, og det, vi diskuterer i øjeblikket – og det er jo præcis det, der var aftalt i Forsvarskommissionens beretning – det er det sidste år af det nuværende forsvarsforlig og ikke indgåelse af et nyt forlig.

Men lad mig afslutningsvis for at undgå unødige misforståelser understrege, at det faktum, at vi foreslår vores egen dagsorden, selvfølgelig ikke betyder, at det eksisterende forsvarsforlig er bortfaldet. Jeg skal herefter på Socialdemokratiets vegne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget konstaterer, at det må forventes, at der i nærmeste fremtid vil kunne indgås en første aftale om konventionel nedrustning i Europa.

Indgåelse af en nedrustningsaftale vil betyde, at der kan opnås en besparelse på forsvars-